

Η δράση «Διοργάνωση εκδηλώσεων στην περιοχή Αστερουσίων στο πλαίσιο της λειτουργίας του Υβριδικού Πανεπιστημίου Αστερουσίων 2026-2027» χρηματοδοτείται από το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης.

Αναπτυξιακή
Ηρακλείου
HERAKLION
DEVELOPMENT AGENCY

ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

**ΥΒΡΙΔΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ 2026-2027:
ΦΑΣΗ Α'
4-8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026,
ΑΠΟΘΕΜΑ ΒΙΟΣΦΑΙΡΑΣ (ΑΒ) ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ, ΚΡΗΤΗ
«Κοινότητες Ανθεκτικές στην Κλιματική Αλλαγή
σε Αποθέματα Βιόσφαιρας της Μεσογείου»**

Το φετινό Πανεπιστήμιο επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο οι κοινότητες στα Αποθέματα Βιόσφαιρας εφαρμόζουν μέτρα για την ανάπτυξη ανθεκτικότητας στην Κλιματική Αλλαγή. Η σχετική διαβίου ΕΑΑ που εκτείνεται πέρα από τις σχολικές αίθουσες και καλύπτει και τους παραγωγικούς τομείς, καθώς και σχετικές μέθοδοι για την αποτελεσματική συμμετοχή των νέων της τοπικής κοινότητας, συμπεριλαμβάνονται στην εκπαίδευση.

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, ΑΦΙΞΕΙΣ, ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΑ ΚΑΠΕΤΑΝΙΑΝΑ

Ανάλογα με την ώρα άφιξης, οι συμμετέχοντες θα μεταφερθούν σε μικρές ομάδες από το αεροδρόμιο Ηρακλείου στο Παραδοσιακό Οικοτουριστικό Χωριό [Thalori](#) (~1-ώρα) – Ανεπίσημο δείπνο

ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΠΟΥ: ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΒΙΟΣΦΑΙΡΑΣ ΜΑΒ ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ -ΚΑΠΕΤΑΝΙΑΝΑ (ZONE C) – ΒΑΣΙΛΙΚΗ (ZONE C) – ΜΙΑΜΟΥ (ZONE C) – ΛΟΥΚΙΑ, ΔΗΜΟΥ ΓΟΡΤΥΝΑΣ

ΤΙ: ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΒ | ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ | ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΩΡΑ	ΟΜΙΛΗΤΗΣ / ΘΕΜΑ
0900 - 0915	Εγγραφές
0915 -0930	Σύντομοι Χαιρετισμοί από την UNESCO, το Απόθεμα Βιόσφαιρας Αστερουσίων, την Αναπτυξιακή Ηρακλείου (ΑΝΗ), την Ελληνική Εθνική Επιτροπή ΜΑΒ, το ΜΙΟ-ECSDE
0930 -1000	Γνωριμία Συμμετεχόντων (ICE-BREAK), Παρουσίαση Προγράμματος
1000-1015	Το Πρόγραμμα Άνθρωπος & Βιόσφαιρα (ΜΑΒ) της UNESCO, P. Pyparert , Σύμβουλος ολοκληρωμένου σχεδιασμού και διαχείρισης περιοχών UNESCO
1015-1045	Κλιματική Αλλαγή στη Μεσόγειο Ολοκληρωμένη διαχείριση Προσέγγιση WEF nexus, Ομοτ. Καθηγ. Μ. Σκούλλος , Έδρα UNESCO ΕΚΠΑ, Ελλην. Επιτρ. ΜΑΒ/UNESCO, ΜΙΟ-ECSDE
1045-1100	Αγροτική ανάπτυξη και κλιματική αλλαγή – Ένας οδικός χάρτης για την αναζωογόνηση των Αστερουσίων Ορέων, Καθηγ. Ν. Νικολαΐδης , Διευθ. Εργ/ου Υδροχημικής Μηχανικής και Αποκατάστασης Εδαφών (HERSLAB), Σχολή Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος, Πολυτεχνείο Κρήτης
1100-1115	Μαζί για τα Αστερούσια: Η κλιματική προσαρμογή ως ευκαιρία τοπικής αναγέννησης, Ε. Στυλιανού , Δ/νση Κλιματικής Αλλαγής Περιφ. Κρήτης, Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για το Κλίμα
1115-1130	Μέτρα ανθεκτικότητας των υδάτων στο Απόθεμα Βιόσφαιρας Shouf Λιβάνου, H. Hassan , Shouf BR
1130-1230	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ & ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΟΜΙΛΙΕΣ
1230-1330	<i>Διάλειμμα - Group Photo – Ελαφρύ γεύμα</i>
1330-1500	Παρουσιάσεις φορέων συμμετεχόντων (pitching) ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ PADLET
1530	Συγκέντρωση στον χώρο εισόδου του Θαλόρη με θέα τις γύρω ξερολιθιές. Η τέχνη της ξερολιθιάς, Μ. Πυτεράκης (Μαστρο-Μανώλης, Facebook)

ΩΡΑ	ΟΜΙΛΗΤΗΣ / ΘΕΜΑ
1600	Αναχώρηση με πούλμαν για τις επισκέψεις
1600-1630	Μετάβαση στη Βασιλική του Δήμου Γόρτυνας
1630-1730	Επίσκεψη σε τοπικό παραγωγό & τυποποιητήριο εξαιρετικού παρθένου ελαιόλαδου, Pasiphae by Kokkinakis & γευσιγνωσία Σύνδεσμος
1730-1800	Μετάβαση στον οικισμό Μιαμού, Δήμου Γόρτυνας
1800-1900	Επίσκεψη στον Πολιτιστικό Σύλλογο Μιαμούς - Λέντα, ξενάγηση στο λαογραφικό μουσείο ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ
1900-2100	Δείπνο από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Μιαμού - Λέντα (Ψήσιμο στον ξυλόφουρνο, και γευσιγνωσία τοπικών συνταγών)
2100-2200	Επιστροφή στα Καπετανιανά

ΤΡΙΤΗ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΠΟΥ: ΚΑΠΕΤΑΝΙΑΝΑ (ZONE C) – ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ (ZONE B) – Ι.Μ. ΚΟΥΔΟΥΜΑ ΔΗΜΟΥ ΓΟΡΤΥΝΑΣ (ZONE A) - ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΙ (ZONE C) - ΕΘΙΑ (ZONE C) – ΑΧΕΝΤΡΙΑΣ (ZONE C) ΔΗΜΟΥ ΑΡΧΑΝΩΝ ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ

ΤΙ: ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΜΕ ΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΒΙΟΣΦΑΙΡΑΣ (ΑΒ) ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ ΒΙΩΜΑΤΙΚΑ, ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΠΕΡΠΑΤΗΜΑ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

ΩΡΑ	ΤΙ
0800-0830	Μετάβαση από Θαλόρη με ΤΖΙΠ για Αγ. Ιωάννη
0930-1130	Εισαγωγή στα Asterousia Trails – Σύνδεσμος Πεζοπορική διαδρομή από Αγ. Ιωάννη προς Ι. Μ. Κουδουμά (4 Km): Συνδυάζουμε ένα μονοπάτι θρησκευτικού ενδιαφέροντος, με εξερεύνηση & ερμηνεία του τοπικού οικοσυστήματος (χλωρίδα και πανίδα). Κατά μήκος της διαδρομής συναντάμε σπήλαια, υδάτινα κανάλια, αναβαθμίδες με ξερολιθιές κ.λπ. Η διαδρομή μας στα Asterousia Trails Ξεναγοί διαδρομής: Σταύρος Ξηρουχάκης, Βιολόγος - Ορνιθολόγος Πανεπιστημίου Κρήτης, ΜΦΙΚ, Σύνδεσμος Γιώργος Μακρυγιαννάκης (ντόπιος πεζοπόρος, που θα μας συνοδεύσει)
1130	Άφιξη στην Ιερά Μονή Κουδουμά – Σύνδεσμος
1200-1230	Καλωσόρισμα από τον Ηγούμενο της Ι.Μ. Κουδουμά - Παράδειγμα θρησκευτικού τουρισμού Σύντομη ξενάγηση από την κα Πόπη Γκαλανάκη , Αρχαιολόγο
1230-1400	<i>Ελαφρύ γεύμα στην Ιερά Μονή – Ελεύθερος χρόνος</i>
1400-1500	Μετάβαση με ΤΖΙΠ προς Παρανύμφους Δήμου Αρχανών Αστερουσίων
1500-1530	Σύντομη στάση στην είσοδο του φαραγγιού Αμπά Σύνδεσμος
1530-1630	Σύντομη στάση στο Λαογραφικό Μουσείο - Αίθουσα Εκδηλώσεων Πολιτιστικού Συλλόγου Παρανύμφων Σύνδεσμος ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΩΣ ΠΟΛΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
1630-1700	Μετάβαση με Τζιπ στην Εθιά (Αναπλασμένος οικισμός από τους κατοίκους).
1700-1730	Σύντομη στάση στον τάφο του Αγ. Ευμενίου – Παράδειγμα θρησκευτικού τουρισμού

1800	Άφιξη στον αναπλασμένο οικισμό του Αχεντριά Δήμου Αρχανών Αστερουσίων
1800-2030	Γνωριμία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο και την Τοπική Κοινότητα του οικισμού μαγειρέματα με παραδοσιακές γεύσεις ζωντανά από γυναίκες της περιοχής (δείπνο). ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΜΠΛΟΚΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΕΝΑ ΑΠΟΘΕΜΑ ΒΙΟΣΦΑΙΡΑΣ (ΑΒ)
2030-2130	Επιστροφή με τα Τζιπ (Αχεντριάς – Καπετανιανά (1h)

ΤΕΤΑΡΤΗ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΠΟΥ: ΚΑΠΕΤΑΝΙΑΝΑ (ZONE C) - ΒΑΓΙΟΝΙΑ (ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΑΣ) – ΠΟΜΠΙΑ (ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΣΤΟΥ)

ΤΙ: ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ & ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΩΡΑ	ΤΙ
0900-0930	Μετάβαση από Θαλόρη με ΠΟΥΛΜΑΝ στο Γυμνάσιο Βαγιονιάς Δήμου Γόρτυνας
0930-1100	- Η συνεργασία της ΤΕΔΑ με την Περιφερειακή Δ/ση Εκπ/σης Κρήτης και το Εθνικό Δίκτυο Σχολείων UNESCO, κ. Μανώλης Καρτσωνάκης , Περιφερειακός Δ/ντής Εκπ/σης Κρήτης - Το project «Γεροπόταμος», παρουσίαση από τον υπεύθυνο καθηγητή, Δ/ντή του Γυμνασίου Βαγιονιάς κ. Προκόπη Αγγελέτο και τους 25 μαθητές Σύνδεσμος ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ, ΓΟΝΕΙΣ & ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΥΠΙΚΗΣ κ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΕΚΠΑ/ΣΗΣ ΣΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΣΦΑΙΡΑΣ (ΑΒ) - Εισαγωγή από τον κ. Αρκουλάκη για τον πρότυπο ελαιώνα GORTYS
1130-1300	Επίσκεψη & ξενάγηση στον πρότυπο Ελαιώνα GORTYS του κ. Αρκουλάκη , που συνδυάζει βιοποικιλότητα, αειφορία και πολιτισμική κληρονομιά. Σύνδεσμος
1300-1345	<i>Ελαφρύ γεύμα – Πικ νικ στον Ελαιώνα, ή καθ' οδόν</i>
1345 - 1415	Μετάβαση από τον Ελαιώνα στην Πόμπια Δήμου Φαιστού : 30΄
1415-1430	Αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου Πόμπιας Καλωσόρισμα από εκπρόσωπο της Τοπικής Κοινότητας και του Πολιτιστικού Συλλόγου Πόμπιας
1430-1530	Workshop: Προστασία ή ανάπτυξη; Επανεξέταση των επιλογών μας στις προστατευόμενες περιοχές στη Μεσόγειο. Zenepe Dafku , Επίκ. Καθηγ., Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Τυράνων
1530-1630	Workshop: Εκπαίδευση και διάδοση, μέσω ταινιών που συνδυάζουν την οικολογία και τη λαογραφία (λαϊκά παραμύθια & θρύλοι για την τοπική άγρια ζωή) στο 'Chervenata Stena BR', Alexander Petrov , Perperitsa Association
1630-1645	Δράσεις Ομάδας Νέων Αστερουσίων, κα Κατερίνα Μανταδάκη , Συντονίστρια Ομάδας Νέων Αστερουσίων / Ελληνικό Εθνικό Σημείο Επαφής για το ΜΑΒ/UNESCO
1645-1730	ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΧΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ, ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ, ΤΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΒΙΟΣΦΑΙΡΑΣ (ΑΒ) – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΡΙΗΜΕΡΟΥ
1730	Κλείσιμο Α΄ Φάσης Υβριδικού Πανεπιστημίου Αστερουσίων 2026-2027
1730-1815	Επιστροφή στα Καπετανιανά (45΄)
2000	<i>Αποχαιρετιστήριο Δείπνο με μουσική στο Θαλόρη</i>

Με τη χρηματοδότηση

Η δράση «Διοργάνωση εκδηλώσεων στην περιοχή Αστερουσίων στο πλαίσιο της λειτουργίας του Υβριδικού Πανεπιστημίου Αστερουσίων 2026-2027» χρηματοδοτείται από το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης.

Οι κύριοι διοργανωτές του Υβριδικού Πανεπιστημίου είναι:

- Περιφέρεια Κρήτης
- Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΑΕ ΟΤΑ - Απόθεμα Βιόσφαιρας Αστερουσίων (ΤΕΔΑ)
- Σύνδεσμος για την Προστασία των Αστερουσίων
- Περιφερειακό Γραφείο UNESCO για την Επιστήμη και τον Πολιτισμό στην Ευρώπη (Βενετία)
- Έδρα και Δίκτυο UNESCO για τη Διαχείριση και την Εκπαίδευση Αειφόρου Ανάπτυξης στο ΕΚΠΑ
- Μεσογειακό Γραφείο Πληροφοριών για το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό και την Αειφόρο Ανάπτυξη (MIO-ECSDE) μέσω της πρωτοβουλίας MEDIES

Άλλοι συνεισφέροντες: Το Υβριδικό Πανεπιστήμιο θα συγκεντρώσει μια σειρά από φορείς εντός και γύρω από το Απόθεμα Βιόσφαιρας Αστερουσίων, όπως:

- Δήμοι της περιοχής του Αποθέματος Βιόσφαιρας Αστερουσίων: Αρχανών Αστερουσίων, Βιάννου, Γόρτυνας, Μινώα Πεδιάδας, Φαιστού
- Τοπικοί Πολιτιστικοί Σύλλογοι
- Ι.Μ. Κουδουμά
- Τοπικές Επιχειρήσεις
- Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης Κρήτης & Γυμνάσιο Βαγιονιάς
- Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
- Εθελοντική Ομάδα Πολιτικής Προστασίας «ΦΙΛΙΟΣ ΖΕΥΣ»

Υπό την αιγίδα:

- Μεσογειακή Επιτροπή για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (MCESD)

